

Справочник за начинаещи относно финансирането от ЕС

Преглед на финансовите
правила и

ВЪЗМОЖНОСТИ
за финансиране
за периода 2007—2013 г.

Издание от 2012 г.

***Europe Direct е услуга, която ви помага да намерите
отговор на вашите въпроси за Европейския съюз.***

Единен безплатен телефонен номер (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Някои мобилни оператори не предоставят достъп до телефони, започващи с 00 800, или таксуват тези обаждания.

Допълнителна информация за Европейския съюз можете да намерите в интернет (<http://europa.eu>).

В края на изданието ще намерите библиографско каре.

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2012 г.

ISBN 978-92-79-21606-0

doi:10.2761/8099

© Европейски съюз, 2012 г.

Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

Printed in Luxembourg

ОТПЕЧАТАНО ВЪРХУ ХАРТИЯ, ИЗБЕЛЕНА БЕЗ УПОТРЕБА НА ЕЛЕМЕНТАРЕН ХЛОР (ECF)

Справочник за начинаещи относно финансирането от ЕС

Преглед на финансовите правила и ВЪЗМОЖНОСТИТЕ за финансиране за периода 2007—2013 г.

За първи път ли проявявате интерес към средствата от ЕС?
Запознайте се с настоящия преглед
на основните възможности за финансиране стр. 4 – 27

Вие сте мениджър в малко или
средно предприятие (МСП)? стр. 6

Вие сте представител на неправителствена
организация (НПО)? стр. 10

Вие сте студент или наскоро сте се дипломирали? стр. 13

Вие сте изследовател? стр. 17

Вие сте селскостопански производител? стр. 20

Вие сте длъжностно лице в обществен орган? стр. 23

Смятате ли, че финансовите процедури
са твърде усложнени?
Вижте някои от правилата,
които трябва да спазвате стр. 28 – 29

Прозрачни ли са средствата и ефективен
ли е контролът?
Проверете тук стр. 30 – 33

Колко са наличните суми?
Разгледайте списъка на програмите стр. 34 – 36

Предговор

В отговор на развитието на световната икономика и влиянието, което то оказва върху Европа, през 2007 г. Комисията предложи набор от програми за насърчаване на иновациите и стимулиране на растежа в европейските региони.

В трудните години, които последваха, възможностите за финансиране дадоха своя принос към антикризисните мерки и помогнаха за поддържане на темпото, с което Съюзът, състоящ се от 27 държави членки, върви към изпълнението на целите на стратегията „Европа 2020“. Програмите за периода 2007—2013 г. наблягат силно на научните изследвания, подкрепата за изграждане на мрежи, обхващащи стоки, човешки и енергийни ресурси, като по този начин допринасят за справяне с въздействието на промяната на климата, за осигуряване на растеж, както и на повече и по-добри работни места. За постигането на тези амбициозни цели ЕС въведе прости, практични и прозрачни правила за достъп до фондовете.

Създадохме рамка за конкурентоспособност, солидарност и сближаване в Европа. Предлагаме необходимата подкрепа, за да ви помогнем да осъществите вашите идеи и да реализирате вашите проекти, които носят добавена стойност на ЕС и допринасят за нашите общи цели. Нека работим заедно, за да извлечем максимална полза от тези инвестиции и да насочим Европа отново по пътя към растеж.

Януш Левандовски
Член на Комисията по
финансово планиране и бюджет

Защо е необходимо трето издание?

- Настоящото ръководство е сред нашите най-високо ценени публикации. Поради многобройните искания за допечатване, решихме да издадем преработен вариант, който включва най-актуална информация за наличните програми в настоящата многогодишна финансова рамка за периода 2007—2013 г. Тези програми предлагат широк спектър от възможности за финансиране, които ще са от полза за всички нас. Тъй като все още са налице средства, които да бъдат използвани, ние считаме, че тази публикация ще привлече вниманието на онези от вас, които са обмисляли да ползват бюджета на ЕС, но все още не са решили да кандидатстват.
- Вие сте изследовател, търсещ средства за развитие на вашите идеи? Вие сте студент, желаещ да учи в чужбина? Или пък просто желаете да започнете свой собствен бизнес и търсите финансова подкрепа? Настоящото издание на нашия справочник за начинаещи ще ви предложи обширен преглед на наличните средства в отделните сектори, данни за контакт, информация за правилата, които трябва да следвате, за да получите достъп до фондовете и съвети за това къде да потърсите по-подробна информация за конкретна възможност за финансиране.
- Дългосрочното планиране е в основата на доброто управление, затова ние започнахме работа по новите средства, които ще бъдат налице след 2013 г. Искаме да ви предложим повече Европа на същата цена. Ако искате да сте в течение на новите явления моля проверявайте нашите специални страници за Европа: http://ec.europa.eu/budget/reform/index_en.htm

Възможности за финансиране за Вас

За първи път проявявате интерес към средствата от ЕС и се чувствате объркан сред различните механизми за финансиране, участници и програми? Тогава този наръчник е за вас. В този раздел ще откриете:

- съвети откъде да започнете,
- кратък преглед на различните форми на финансиране от ЕС,
- примери от практиката за подбрани групи получатели на средства на ЕС.

Как да започнем...?

В зависимост от вида на финансирането и профила на вашия проект, има лица и мрежи, чиято задача е да ви предоставят необходимата информация, за да започнете. В интернет също може да намерите много полезна информация.

1. Свържете се с информационните мрежи на ЕС

► Предприятия и МСП:

Enterprise Europe Network

http://www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/index_en.htm

600 партньорски организации в повече от **40 страни**.

► Други потенциални бенефициери

Europe Direct

- **обадете се на:** 00800 6 7 8 9 10 11
- **посетете** най-близкия център Europe Direct: <http://ec.europa.eu/europedirect>
- изпратете **електронно писмо** или се свържете с **оператор** онлайн: <http://ec.europa.eu/europedirect>

2. Посетете портала EUROPA

Портал на Европейската комисия за **безвъзмездни средства** и **обществени поръчки**:
http://ec.europa.eu/small-business/index_en.htm

3. Свържете се с националните, регионални или местни органи

Тъй като повечето от средствата на ЕС се управляват на национално или регионално равнище, националните, регионалните или местните органи често предоставят необходимата информация и помощни средства.

За списък на **органите, ръководещи** структурните фондове във всеки регион, посетете:
http://ec.europa.eu/regional_policy/manage/authority/authority_en.cfm?pay=108&list=no

Списък с адресите на националните **министерства на земеделието** можете да намерите на:
http://ec.europa.eu/agriculture/use/index_en.htm

Ако вашият проект е свързан с вашата професионална дейност, можете да получите подкрепа от вашата **професионална организация**. Част от средствата от ЕС са за конкретни професии: учители и обучаващи могат да получат подпомагане по програмата „Обучение за цял живот“, а кинодейците — по програма „Медия 2007“. Вашата професионална мрежа може вече да има опит по отношение на достъпа до средствата на ЕС и може да ви предостави практически съвети.

Форми на финансиране

1. Какви са основните типове финансиране от бюджета на ЕС?

Вие търсите финансови средства, за да финансирате свой проект?

Безвъзмездни средства се предоставят за **съвместно финансиране** на конкретни проекти или цели, обикновено чрез **покани за подаване на предложения**.

Търсите възможности да продадете свои услуги или стоки?

Обществени поръчки се предоставят чрез **процедури за възлагане на обществени поръчки** за предоставяне на **услуги, стоки или строителни работи** за нуждите на дейността на институции или програми на ЕС.

2. Кой управлява парите и взема решенията за предоставяне на безвъзмездни средства/възлагане на поръчки?

Държавите членки на ЕС

Над 76 % от бюджета на ЕС се управлява от национални и регионални органи. Това включва **структурни фондове** и **земеделски субсидии**.

Европейската комисия

Около 22 % са централно ръководени програми (напр. в областта на научноизследователската дейност, образованието, здравеопазването, младежки дейности).

Трети държави и международни организации

Трети държави и международни организации (например Червения кръст, ООН): 2 %.

Малки предприятия

Кои са основните източници на финансиране, на които може да разчита вашето предприятие?

- Ако ръководите малко или средно предприятие (МСП), можете да се възползвате от финансиране от ЕС посредством безвъзмездни средства, заеми, и в някои случаи, гаранции. Подпомагането става или пряко (безвъзмездни средства от ЕС) или чрез програми, ръководени на национално равнище. МСП могат да се възползват и от поредица от нефинансови мерки за помощ като услуги в подкрепа на бизнеса, предоставени от организацията „Enterprise Europe Network“, или бюрото за помощ на организацията „Intellectual Property Rights (IPR)“.

Финансиране чрез безвъзмездни средства от ЕС

- Такова финансиране е предимно тематично, с конкретни цели (околна среда, научноизследователска дейност, обучение и т.н.), подготвено и осъществявано от различни дирекции на Европейската комисия или изпълнителни агенции.
- МСП или други организации (напр. бизнес сдружения, консултанти или доставчици на услуги за бизнеса) обикновено могат да кандидатстват директно по програмите, най-често при условие, че предлагат устойчиви, полезни и транснационални проекти. Критериите, които следва да се прилагат, са посочени в поканата.

Структурни фондове

- Пряко подпомагане за МСП за съвместно финансиране на техните инвестиции е възможно само в икономически по-слабо развитите региони (така наречените региони по цел „Сближаване“).
- В другите региони предимство се дава на дейности със силен „ефект на лоста“ (напр. предприемаческо обучение, услуги за бизнеса, бизнес инкубатори, механизми за трансфер на технологии, изграждане на мрежи, и др.), вместо пряко подпомагане за отделни МСП.

- Европейската комисия, Европейската инвестиционна банка и Европейският инвестиционен фонд започнаха съвместна инициатива за подобряване на достъпа до финансиране на МСП в по-слабо развити региони. Инициативата, наречена **Съвместни европейски ресурси за микро, малки и средни предприятия** (или **JEREMIE**), позволява на държавите-членки и регионите да използват част от своите структурни фондове за предоставяне на гаранции за заеми, както и финансиране за акционерен и рисков капитал за МСП.

Финансови инструменти

- Тези схеми не насочват директно финансиране към МСП, а обикновено се осигуряват чрез **финансови посредници** като, например, банки, кредитни институции или инвестиционни фондове. Те имат за цел да повишат обема на кредитите на разположение на МСП и да насърчат тези посредници да развиват капацитета си за предоставяне на заеми за МСП.
- Европейският механизъм за микрофинансиране „Прогрес“ позволява на институциите за микрофинансиране в целия ЕС да увеличат заемането на средства на предприемачи, чрез издаване на гаранции за доставчиците на микрофинансиране, като по този начин се поделя рискът от загуба, и се увеличава обемът на микрокредитирането чрез финансирани инструменти (т.е. заеми и капитал).
- По Рамковата програма „**Конкурентоспособност и иновации**“ (ПКИ) за периода 2007—2013 г. са предназначени 1,13 млрд. евро за финансови инструменти. Те са организирани в две схеми, ръководени в сътрудничество с Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) и други международни финансови институции:
 - ▶ инструментът за висок растеж и иновационни МСП (GIF) цели да увеличи предоставянето на акционерен капитал за иновативни МСП както в ранните етапи от основаването им (GIF1), така и във фазата на разрастването им (GIF2). GIF поделя риска и успеха с частни капиталови инвеститори, които имат голямо въздействие върху предоставянето на дялов капитал на иновационни предприятия;
 - ▶ инструментът за осигуряване на гаранции за малките и средни предприятия предоставя допълнителни гаранции за увеличаване на предлагането на заемно финансиране за МСП;

КАК ПОМАГАТ ФОНДОВЕТЕ НА ЕС?

Британско-германско сътрудничество води до създаване на справочници в областта на цифровизацията

Благодарение на сътрудничеството между две микро дружества, свързани чрез организацията „Enterprise Europe Network“, сега е налице нова гама от екологични приложения за смарт телефони и таблети. Първият им проект **TreelD** помага на потребителите чрез въпроси да идентифицират дървесни видове и след това им предоставя списък на възможностите. В класацията на iTunes това приложение е на трето място.

За повече информация вижте http://ec.europa.eu/small-business/success-stories/2011/august/index_en.htm

Примери за финансирани проекти или области

Предлагане на качествени услуги за хора с увреждания на пазара на труда, дружества, предоставящи микрокредитиране, екологични приложения за смарт телефони и таблети, училища за танци, разпределение на енергия и информационни технологии, онлайн портал за търгове, дружества за кетъринг.

За преглед на основните възможности за финансиране на разположение на европейските МСП моля проверете: http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/_getdocument.cfm?doc_id=4619

Още примери за успех?

Вижте: <http://www.erasmus-entrepreneurs.eu>

Как да кандидатствам?

- За безвъзмездните средства от ЕС процедурите за кандидатстване са изложени в поканите за подаване на предложения за конкретните програми и се кандидатства директно до Европейската комисия или изпълнителната агенция, която ръководи съответната програма.
- Програмите, финансирани чрез структурните фондове, се ръководят на национално или регионално равнище, където се извършва подбор на проектите.
- Финансовите инструменти за МСП се предоставят обикновено чрез финансови посредници, като например банки или кредитни институции.

Къде мога да открия повече информация?

- **Enterprise Europe Network**

600 партньорски организации в повече от **40 страни**.

Европейската мрежа на предприятията („Enterprise Europe Network“) помага на малкия бизнес да използва максимално европейския пазар. Работата чрез местни стопански организации може да ви помогне да развиете бизнеса си на нови пазари, да доставите или лицензирате нови технологии и да получите достъп до финансиране от фондовете на ЕС.

http://www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/index_en.htm

- Европейски портал за малък и среден бизнес (с общ преглед на основните налични възможности за финансиране): http://ec.europa.eu/small-business/index_bg.htm
- За възможности за финансиране по област на политиката, посетете портала за безвъзмездни средства, предоставяни от Европейската комисия: http://ec.europa.eu/contracts_grants/grants_en.htm
- Уебсайтът на генерална дирекция „Регионална политика“ предоставя информация за дейността на Европейския съюз в подкрепа на регионалното развитие: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm
- Уебсайтът включва списък на органите, ръководещи структурните фондове във всеки регион: http://ec.europa.eu/regional_policy/manage/authority/authority_en.cfm
- Европейски социален фонд: <http://ec.europa.eu/esf>
- Инициативата JEREMIE: <http://www.eif.org/jeremie>
- За повече информация относно финансови инструменти вижте: Програмата за конкурентоспособност и иновации http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm и Европейския инвестиционен фонд: <http://www.eif.org>
- Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП): http://ec.europa.eu/enlargement/instruments/overview/index_en.htm
- Европейски механизъм за микрофинансиране „Прогрес“: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=836>

ЗНАЕТЕ ЛИ?

- Съгласно определението на ЕС МСП са предприятия с по-малко от 250 души персонал. Освен това те могат да имат годишен оборот до 50 млн. евро или общ счетоводен баланс, който не превишава 43 млн. евро.

НПО

Какви са основните източници на финансиране?

- Неправителствените организации и организациите на гражданското общество са естествена целева група, отговаряща на изискванията за огромна част от финансирането от ЕС, тъй като те развиват дейността си в много области, обхванати от политиките на ЕС **без цел печалба**, което е предварително условие за получаване на финансиране от хазната на ЕС.
- Всъщност, трудно е да се намери програма на ЕС, която да не включва под една или друга форма възможност за финансиране за НПО. Налице е финансиране както по програми, ръководени от национални и регионални органи, финансирани от структурните фондове, така и по програми на Европейската комисия.
- Изчислено е, че над 1 млрд. евро годишно се отделят за проекти на НПО пряко от Европейската комисия, по-голямата част от тях — в сферата на **външните отношения** за сътрудничество за развитие, човешки права, демокрация, и, в частност, хуманитарна помощ (400 млн. евро). Други важни отпуснати суми са за социалния сектор (70 млн. евро), образователния сектор (50 млн. евро) и за секторите, свързани с околната среда, **в рамките на ЕС**.
- На практика вашата НПО може да получи два типа финансиране:
 - ▶ Можете да кандидатствате с конкретен проект по програма на ЕС, която обхваща вашата сфера на дейност, и, ако бъде одобрен, този конкретен проект ще бъде съвместно финансиран от ЕС чрез **проект за отпускане на безвъзмездни средства**.
 - ▶ По някои програми и при условие, че вашата НПО „преследва цел от общ европейски интерес или има цел, представляваща част от политиката на Европейския съюз“, ЕС може пряко да субсидира вашата организация чрез **безвъзмездни средства за оперативни нужди**. Ако случаят е такъв, безвъзмездните средства се основават на анализ на размера на вашата дейност, предмета на тази дейност, ежегодния ви работен план, съвместимостта му с приоритетите на политиката и др., вместо отделни проекти. Примери за централно ръководени програми, които предвиждат безвъзмездни средства за оперативни нужди за НПО включват „Европа за гражданите“ (Действие 2: Активно гражданско общество в Европа), „Култура“ 2007 (Втори елемент: подкрепа за организации, работещи на европейско равнище в областта на културата), и „Прогрес“ (подпомагане на равнище ЕС на НПО, работещи в областта на социалното приобщаване, недискриминацията и равнопоставеността на половете).

Как помагат фондовете на ЕС?

Спешни действия за опазване на здравето на населението, засегнато от въоръжени конфликти в Южно Киву, Демократична република Конго

Програмата допринася за намаляване на смъртността при уязвимото население на Китуту чрез подобряване на качеството и достъпността на здравните грижи. Медицинската помощ в тази област с население 109 710 жители се предоставя от главна болница и 22 здравни центъра. Организацията **People in Need** се концентрира най-вече върху сектора на здравеопазването. Тя се съсредоточава върху подкрепа за центровете, особено чрез обучение на персонала на здравните центрове, осигуряване на основни лекарства и оборудване или чрез предоставяне на финансова помощ, за да се гарантира безплатно първоначално лечение на вътрешно разселени лица и уязвими жени.

Примери за финансирани проекти или области

Хуманитарна помощ в Афганистан, хуманитарна помощ в Колумбия, интегрирана програма за осигуряване на прехрана за справяне с остро недохранване и недостиг на прехрана сред уязвимите групи от населението на Ukiah и Teknaf Upazilas, спешни действия в уязвими региони, подобряване на наличните водни ресурси (тяхното количество и качество), местно управление на риска от суши в Dhas, Miyo и Moyale woredas, зоната Borena, региона Oromiya и в Етиопия; спешна помощ на принципа за заплащане в брой за извършен труд за уязвимите домакинства на Западния бряг и Ивицата Газа.

Допълнителна информация

Източници:

http://ec.europa.eu/echo/files/funding/agreements/agreements_2010.pdf

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/funding/2009/selection/documents/list_selected_projects_action2_3.pdf

Как да кандидатствам?

- Това зависи от **типа на финансирането**:
 - ▶ структурните фондове се ръководят на национално или регионално равнище и, в резултат, формулярите за кандидатстване се подават до и се оценяват от националните или регионални органи;
 - ▶ за безвъзмездните средства от ЕС, процедурите за кандидатстване са изложени в поканите за подаване на предложения за конкретните програми, и се кандидатства директно до Европейската комисия или изпълнителната агенция, която ръководи съответната програма, а в някои случаи (при външната помощ на ЕС) до Делегацията на ЕС или държавата получател.

Къде да намеря повече подробности?

- За възможности за финансиране по област на политика, посетете Портала за безвъзмездни средства, предоставени от Европейската комисия:
http://ec.europa.eu/contracts_grants/grants_en.htm
- Интернет страницата на Генерална дирекция „Регионална политика“ предоставя информация за дейността на Европейския съюз в подкрепа на регионално развитие:
http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm
- Списък на ръководните органи за структурните фондове във всеки регион:
http://ec.europa.eu/regional_policy/manage/authority/authority_en.cfm
- Европейски социален фонд:
<http://ec.europa.eu/esf>
- Службата за сътрудничество EuropeAid:
http://ec.europa.eu/europeaid/index_en.htm

ЗНАЕТЕ ЛИ?

НПО ли е моята организация?

„НПО“ и „организации на гражданското общество“ не са правни термини. Конкретните критерии, на които трябва да отговаря една организация, за да получи финансиране от ЕС, са уточнени в индивидуалните покани за подаване на предложения. Все пак „НПО“ е полезен кратък термин, който обхваща редица организации, които обикновено имат следните общи характеристики:

- НПО не са създадени, за да генерират печалба (макар че те може да имат платени служители и да извършват дейности, носещи приходи, те не разпределят печалби между членовете си);
- НПО са доброволни;
- НПО трябва да имат някаква степен на формално или институционално съществуване (напр. устави или други ръководни документи, излагащи тяхната мисия, цели и предмет на дейност). Те се отчитат пред своите членове и дарители;
- НПО са независими, по-специално от правителство, държавни власти, политически партии или търговски организации;
- НПО не са корисни по отношение на целите си и свързаните с тях ценности. Тяхната основна цел е да служат на обществото като цяло или на конкретни групи хора.

Размерите на НПО, както и предметът на дейността им, могат да се различават значително. Някои НПО се състоят от ограничен брой хора, други могат да имат хиляди членове и стотици професионални служители. От функционална гледна точка НПО могат да се концентрират върху оперативни и/или лобиращи дейности. *Оперативните* НПО допринасят за предоставянето на услуги (като например в сферата на социалните дейности), докато основната цел на *лобиращите* НПО е да влияят върху политиките на държавните власти и общественото мнение като цяло.

Младежи

Какви са основните източници на финансиране?

Програма „Обучение през целия живот“

- Ако искате да учите в чужбина, **„Еразъм“**, част от програмата „Обучение през целия живот“, може да ви помогне. Доста над 2,5 милиона студенти са се възползвали досега от стипендиите по програмата „Еразъм“. Европейската комисия се надява до 2012/2013 г. броят им да достигне 3 милиона, така че възползвайте се от тази възможност!
- В рамките на програмата „Обучение през целия живот“ **„Коменски“** осигурява възможности за финансиране на младежи в училищна среда до завършване на средно образование, най-вече чрез партньорства между училища от цяла Европа; **„Леонардо да Винчи“** предлага възможности в областта на професионалното образование и обучение, напр. чрез обучителни стажове в друга страна.

Младежта в действие

- Програмата финансира съвместно проекти, които стимулират активна гражданска позиция у младежите, доброволческа дейност, взаимно разбирателство и открит подход към света, както и такива, които осигуряват помощ за работещи с младежта и подкрепят създаването на младежки политики.
- Предназначена е за **младежи на възраст 15—28 г.** (13—30 г. за някои конкретни проекти).
- Примери за **дейности**, които могат да получат финансиране, включват младежки инициативи, в рамките на които младите хора участват пряко в дейности, които сами са разработили, проекти, насочени към увеличаване на участието на младежите в механизмите на представителната демокрация, доброволчески проекти (моля забележете, че отделни доброволци не могат да кандидатстват пряко, само официално регистрирани организации, акредитирани от Европейската доброволческа служба, могат да кандидатстват), обучение и изграждане на мрежи за участниците в младежките дейности и младежките организации, информационни кампании сред младежта.

КАК ПОМАГАТ ФОНДОВЕТЕ НА ЕС?

Нова визия за правата на малцинствата

Целта на проекта бе да се чуе гласът на организациите, работещи с необлагодетелствани и маргинализирани младежи, страдащи от дискриминация и насилие поради семейни обстоятелства, културни, етнически или религиозни причини, и да им се даде възможност да споделят своя опит в борбата за права на малцинствата. Проектът се стремеше да действа като катализатор на дебата относно защитата на правата на малцинствата, за да се насърчат младежите и младежките организации да предлагат решения и да участват в открит диалог в своите многокултурни общности.

Участващи държави: Италия, Чешка република, Индия, Испания, Турция и Кот д'Ивоар.

Примери за финансирани проекти или области

Доброволци за обмен на най-добри практики и за насърчаване на развитието на работата с младите хора в Южна Африка, доброволци за насърчаване на активното гражданско поведение на младите хора и личен ангажимент и подобряване на тяхното разбиране на стойността на общностното развитие, както и на културните различия, с помощта на доброволческа работа в чужбина (Еквадор, Уганда и Китай), доброволци по проект за ЕДС за насърчаване на межкултурния диалог и социалното приобщаване на хора от различни социално-икономически среди и различен личен опит, проучване на ИКТ като инструмент за подпомагане на учебния опит на учениците със специални нужди, справяне с предизвикателствата, произтичащи от миграцията, и включване на межкултурния диалог в ученето, насърчаването на социалното приобщаване и създаване на безопасна атмосфера в училищата.

Допълнителна информация

http://ec.europa.eu/youth/sharing-experience/doc/thematic_compendia/good_practcies_internation_coop.pdf

http://ec.europa.eu/education/pub/pdf/llp/llp10_en.pdf

Как да кандидатствам?

Програма „Обучение през целия живот“

- За да отговорите на изискванията за безвъзмездно финансиране по „Еразъм“, трябва да сте включен в официална програма за обучение в системата на висшето образование, която да завършва с научно-квалификационна степен или диплома в някоя от 34 страни-участници в програмата (държавите-членки на ЕС плюс Норвегия, Лихтенщайн, Исландия, Швейцария, Хърватия, бивша югославска република Македония и Турция), и да сте приключили успешно поне първата година от обучението си във висшето учебно заведение.
- Отделът за международни контакти или отделът по „Еразъм“ във вашия университет е първото място, откъдето можете да получите информация за участие в програмата. Близко 90 % от университетите в ЕС участват в програмата „Еразъм“. Безвъзмездните средства се отпускат на студентите след процес на подбор, организиран от техния собствен университет. Основно предварително условие на програмата за мобилност „Еразъм“ е **университетът домакин да не изисква заплащане на такси**.
- Размерът на безвъзмездните средства, отпуснати по „Еразъм“, варира в различните страни участнички, но те нямат за цел да покрият всички разходи на студентите. Те могат да се комбинират с допълнителни средства, отпуснати от университета или други институции.
- Може да се наложи да подпишете договор за обучение с вашия собствен университет и институцията домакин. Договорът за обучение е неофициално споразумение, което посочва точно кои модули ще изучавате. В края на периода на обучение в чужбина университетът домакин изготвя отчет за вашите резултати. По този начин времето, прекарано в чужбина, се зачита за **неразделна част от учебната програма** на вашия собствен университет.
- За информация относно процедурите за кандидатстване за други програми по програма „Обучение през целия живот“, свържете се с Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура.

Младежта в действие

- Всяка „страна участничка в програмата“ (т.е. държавите членки на ЕС плюс Исландия, Лихтенщайн, Норвегия, Турция и Хърватия) има **национална агенция**, чиято задача е да подбира местни проекти, да управлява безвъзмездни средства и да предоставя необходимата информация. Следователно, ако смятате да финансирате своя проект чрез Младежта в действие, препоръчителната първа стъпка е да се свържете с националната агенция във вашата страна.
- Ограничен брой конкретни типове проекти се разглеждат пряко на европейско равнище, в повечето случаи от Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура.
- Кандидатурите се подават чрез съответните формуляри за кандидатстване, предоставени от националната или изпълнителната агенция.

Международно сътрудничество в областта на образованието и обучението:

Европейската комисия подкрепя широк набор от дейности за обучение чрез стипендии и партньорства, предлагани от програмите „Еразмус Мундус“ и „Темпус“.

Къде мога да намеря повече подробности?

- Покани за подаване на предложения на ГД „Образование и култура“:
http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/calls/grants_en.html
- Младежта в движение:
<http://ec.europa.eu/youthonthemove>
- Програма „Младежта в действие“:
http://ec.europa.eu/youth/index_en.htm
Eac-youthinaction@ec.europa.eu
- Ръководство за програмата „Обучение през целия живот“, включващо повече информация за „Еразъм“, „Коменски“ и „Леонардо да Винчи“:
http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/index_en.html
- Международно сътрудничество в областта на образованието и обучението:
http://ec.europa.eu/education/external-relation-programmes/doc1172_en.htm
- Европейски младежки портал:
<http://europa.eu/youth>
- Изпълнителна агенция за образование, аудиовизия и култура:
<http://eacea.ec.europa.eu>
- Eurodesk (мрежа, предоставяща полезна информация за младежите и тези, които работят с тях по европейските възможности в областта на образованието, обучението и младежта):
<http://www.eurodesk.org>
- Ресурсни центрове SALTO:
SALTO означава „Подкрепа за напреднало обучение и възможности за обучение“. Това са структури, създадени по програмата „Младежта в действие“, за да предоставят обучение и информация на младежки организации.
<http://www.salto-youth.net>
- Публикации за възможности, предоставяни от ЕС, в областта на образованието, културата и младежта:
http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/publ/educ-training_en.html#what

ЗНАЕТЕ ЛИ?

- По програмата „Младежта в действие“ се приемат проекти от **неформални групи младежи!**
- Около една трета от студентите участници в програмата „Еразъм“ получават **предложение за работа в чужбина.**

Изследователи

Кои са основните източници на финансиране, на които мога да разчитам?

Седмата рамкова програма

- С над **53 млрд. евро**, които предстои да бъдат усвоени между 2007 г. и 2013 г., Седмата рамкова програма (7РП) е основният инструмент на ЕС за финансиране на научноизследователска дейност.
- Тя се състои от пет основни „съставни части“ или **конкретни програми**:
 - ▶ **Сътрудничество**: подкрепа за проекти, ръководени от транснационални консорциуми в десет тематични области, простиращи се от проблеми на здравеопазването до космически изследвания;
 - ▶ **Идеи**: подкрепа за проекти за изследвания в нови области, осъществявани от научноизследователски екипи или отделни учени;
 - ▶ **Хора**: мобилност на изследователите и професионално развитие;
 - ▶ **Капацитети**: подкрепа за научноизследователски капацитет и инфраструктура;
 - ▶ **Ядрени изследвания**, включително изследвания в областта на ядрения синтез.
- Както при всички останали безвъзмездно отпуснати средства от ЕС, 7РП се основава на **съвместно финансиране**. Стандартният процент на възстановяване на средства за проекти за научноизследователско и технологично развитие е 50 %, макар че някои организации (напр. МСП или обществени структури с идеална цел) могат да получат до 75 %. За определени дейности (напр. изграждане на мрежи, обучение) могат да бъдат възстановени до 100 % от допустимите разходи. Безвъзмездните средства се определят въз основа на покани за подаване на предложения и системата на партньорска проверка.

КАК ПОМАГАТ ФОНДОВЕТЕ НА ЕС?

Новаторско биопакетиране

Екип изследователи, базирани в Гренобъл, Франция, разработва нови материали, основани на хартия, които да могат да се конкурират с пластмасовите и други гъвкави опаковки по отношение на ефективността и разходите, но с далеч по-слабо въздействие върху околната среда. Новите материали могат да се рециклират и са биоразградими за по-малко от шест месеца (в сравнение с двестагодишния период, необходим за материали като полиетилен), и ще се произвеждат от повече от 70 % биоматериали.

Примери за финансирани проекти или области

Изследвания в областта на мас-спектрометрията; изучаване на контрола на движенията и на когнитивната функция за по-добро разбиране на основните механизми, използвани за управление на движенията, автоматично анализиране на индекси и търсене на видео съдържание; генна терапия; разработване на все по-малки микрочип технологии — 32 nm или по-малки.

Допълнителна информация

http://cordis.europa.eu/results/home_en.html

Как да кандидатствам?

- Участието в 7РП е отворено за голям брой **организации и лица**.

Примерният списък включва:

- научноизследователски екипи в университети или научноизследователски институти;
 - предприятия, целящи иновации;
 - МСП (малки и средни предприятия) или техни сдружения;
 - публичната администрация;
 - изследователи (от начинаещи до опитни);
 - научноизследователски инфраструктури;
 - организации на гражданското общество;
 - организации и изследователи от трети държави и международни организации.
- Във всички държави-членки на ЕС, както и в няколко други страни, са създадени **национални центрове за контакт**, които предоставят персонализирана помощ, така че първата стъпка е да се свържете с тях и да им разясните вашата ситуация и вашите идеи. Тяхно задължение е да ви насочат към съответната част от 7РП, която би могла да представлява интерес за вас и да ви помогнат при кандидатстването.

- Конкретни възможности за финансиране се огласяват посредством **покани за подаване на предложения**, публикувани в Официален вестник на ЕС; можете също така да ги откриете в раздела за 7РП на **CORDIS**, интернет страница, посветена на научноизследователските дейности, подпомагани от ЕС.
- Отговорите, като изпратите предложението си чрез инструмента в интернет, наречен EPSS (**Електронна система за подаване на предложения**), който представлява задължителен за използване канал. Европейската комисия започва финансови и технически преговори по одобрените предложения относно подробностите по проекта, финализирани с договор за безвъзмездни средства. В него са заложени правата и задълженията на бенефициерите и на ЕС, включително финансовия принос на ЕС към вашите разходи за научноизследователски дейности.

Къде мога да открия повече информация?

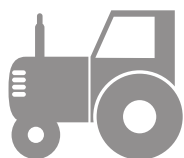

- Списък с национални центрове за контакт:
http://cordis.europa.eu/fp7/ncp_en.html
- Интернет страница на CORDIS: Страницата съдържа много информация за 7РП, включително последни новини, график за поканите за подаване на предложения, текстовете на поканите, често задавани въпроси (ЧЗВ), и други.
http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html
- Практическо ръководство по възможностите за финансиране от ЕС за научни изследвания и иновации;
http://cordis.europa.eu/eu-funding-guide/home_en.html
- Интернет страница за научноизследователски дейности на Европейската комисия, която съдържа кратки общи данни, които могат да бъдат свалени на вашия компютър, разясняващи 7РП на 23 езика.
www.ec.europa.eu/research/7RP/
- Регистриране на данните на вашата организация в портала на участниците в 7РП:
http://cordis.europa.eu/fp7/pp_en.html
- Служба за запитвания относно научноизследователски дейности:
www.ec.europa.eu/research/enquiries
- Европейски научноизследователски съвет:
<http://erc.europa.eu/>

ЗНАЕТЕ ЛИ?

- За първи път за научноизследователските програми на ЕС 7РП вече може да подпомага и проекти на **отделни изследователи** или екипи чрез ръководени от изследователи програми на новия Европейски научноизследователски съвет. Значителен дял от разходите по новите **структурни фондове** са насочени към политики, насърчаващи растежа и конкурентноспособността. Проверете приетите национални планове, за да видите какви възможности за финансиране на научноизследователски дейности съществуват.

Земеделски стопани

Кои са основните източници на финансиране, на които мога да разчитам?

Преки плащания

- Ако сте земеделски стопанин в ЕС, най-вероятно отговаряте на условията за получаване на преки плащания, основната форма на финансиране от ЕС в земеделието. Реформата на Общата селско-стопанска политика от 2003 г. въведе нова система на преки плащания, известна като Схема на единно плащане, съгласно която подпомагането вече не е свързано с продукцията. Главната цел на единното плащане е подпомагане на доходите на земеделските стопани. Земеделските производители, които получават единно плащане трябва да спазват стандартите за опазване на околната среда, хуманно отношение към животните и безопасност на храните и да поддържат земята в добро състояние, в противен случай техните помощи ще бъдат намалени или дори отменени. Земеделските стопани биват насърчавани да вземат решения въз основа на пазарни сигнали.
- При определени ограничени условия, държавите членки могат да решат да намалят стойностите на полагаемите плащания и да продължат да извършват преки плащания, свързани с производената продукция.

Развитие на селските райони

- Съгласно политиката за развитие на селските райони за периода 2007—2013 г., държавите членки на ЕС ще инвестират над 96 млрд. евро, за да подобрят конкурентноспособността на земеделието и лесовъдството, да защитават околната среда и природата, да подобрят качеството на живот и диверсификацията на икономиката в селските райони. Четвърта област (Лидер) въвежда възможности за финансиране за местни подходи за развитие на селските райони.

КАК ПОМАГАТ ФОНДОВЕТЕ НА ЕС?

Запазване на обработваеми земи (превенция на ерозията)

Някои области на Мурсия, Испания с трайни насаждения са засегнати сериозно от влошаване на почвата, причинено от хидроерозия. Склоновете, които ерозират лесно, заедно с труден климат (силни дъждове в съчетание със сухи периоди) и недобро управление на селското стопанство, като например честа и дълбока оран, могат да засилят влошаването на земята в региона. Проектът, съфинансиран от фонда ERD, създаде бразди от растителна защита чрез засаждане на храсти и смес от зърнени култури с цел контрол на ерозията на почвата. В резултат на това е налице и по-добро управление на водите и по-голямо разнообразие от растения.

Примери за финансирани проекти или области

Опазване на околната среда, хуманно отношение към животните; безопасността на храните и поддържането на земята в добро състояние; подобряване на конкурентоспособността на селското и горското стопанство; защита на природата; подобряване качеството на живот; разнообразяване на селската икономика.

Допълнителна информация

За повече информация за получателите в отделни държави членки, вж. http://ec.europa.eu/agriculture/funding/index_en.htm.

Как да кандидатствам?

Преки плащания

- Преки плащания се управляват чрез **агенции по плащанията**, назначени от национални власти.
- За да отговаря на условията за единно плащане, земеделският стопанин има нужда от полагаеми плащания и земя. Полагаемите плащания се изчисляват въз основа на плащанията, получени от земеделския стопанин по време на референтен период на равнище земеделски стопанин (исторически модел) или на равнище регион (регионален модел).

Развитие на селските райони

- Тези средства се разпределят посредством програми, ръководени от националните правителства: правителството назначава ръководен орган, чиято задача на равнище ръководство на проекта е да информира потенциалните бенефициери как да получат подпомагане, какви правила са приложими и какви средства се отпускат от ЕС.

Къде мога да открия повече информация?

- Моля свържете се с Министерството на земеделието във вашата страна или проверете програмите за развитие на селските райони:
http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/countries/index_en.htm
- Европейска мрежа за развитие на селските райони:
<http://enrd.ec.europa.eu/>

ЗНАЕХТЕ ЛИ, ЧЕ?

- За да получат преки плащания, земеделските стопани трябва да отговарят на **стандарти**, засягащи общественото здраве, здравето на животните и растенията, околната среда и хуманното отношение към животните и да опазват земите си в добро състояние по отношение на селското стопанство и на околната среда. В случай, че земеделските стопани не спазват тези стандарти, преките плащания, за които могат да претендират могат да бъдат намалени или дори напълно прекратени за съответната година.

Обществени органи

Кои са основните източници на финансиране, на които мога да разчитам?

- Обществените органи, включително местните такива, могат да се възползват от много възможности за финансиране от ЕС, като се започне от инвестиции за развитие на институционалните възможности и ефективност на обществените услуги, на местни инфраструктурни проекти. По-долу са посочени само няколко **примера** за многото съществуващи възможности.

Политика на сближаване

- Това е най-големият източник за финансиране за местни инфраструктурни проекти или инициативи за повишаване на трудовата заетост. Тези финансови средства се отпускат чрез програми по **структурните фондове**, които се управляват предимно от националните или регионални органи. Между 2007—2013 г. ЕС ще усвои над 347 милиарда EUR за регионални проекти за стимулиране на създаването на работни места и растеж:
 - ▶ повече от 80 % от тези средства ще бъдат усвоени от 84-те най-бедни региона на ЕС в 17 държави членки;
 - ▶ почти 16 % от парите ще бъдат предоставени на останалите региони;
 - ▶ над 2,5 % ще бъдат използвани за трансгранично сътрудничество чрез съвместни местни и регионални инициативи.
- Финансиране от Европейския социален фонд се отпуска на национални, регионални и местни администрации за укрепване на институционалните им възможности и ръководените от тях дейности, особено по отношение на тези услуги, които имат пряко въздействие върху пазара на труда (услуги за трудовата заетост, образователни и обучителни институции).

Програмите Jessica и Jasper

- Тези имена обозначават две инициативи, целящи да подкрепят държавната администрация и местните власти, организирани в сътрудничество между Европейската комисия, Европейската инвестиционна банка и други международни финансови институции.
- **JESSICA** (Съвместна европейска помощ за устойчиви инвестиции в градската среда) помага на държавни власти да намерят партньори, включително частни дружества, за създаване на фондове, които да подкрепят проекти за градско обновление и развитие.
- **JASPERS** (Съвместна помощ за подпомагане на проекти в европейските региони) предлага подпомагане за държавни администрации за изготвяне на висококачествени проекти, които отговарят на условията за финансиране от структурните фондове. Приоритет се дава на големи проекти и на проекти в новите държави членки. Предоставената помощ може да покрива техническите, икономическите и финансови аспекти и всякаква друга подготвителна работа, необходима за изготвянето на напълно завършен проект.

Други безвъзмездни средства от ЕС

- Централно ръководените програми също предоставят възможности за финансиране за държавната администрация, включително местните власти. Те обхващат целия диапазон от **области на политики** на ЕС, като например: популяризиране на културни дейности („Култура 2007“), трудова заетост и социална солидарност („Прогрес“), научноизследователски дейности (Седма рамкова програма) и иновационен подход към информационни технологии в обществеността (Програмата за подкрепа на политиката в областта на информационните и комуникационните технологии, която е част от Програма „Конкурентоспособност и иновации“).
- Програмата Европа за гражданите предлага възможности за финансиране за инициативи за **побратимяване на градове** чрез финансиране на граждански срещи и тематично изграждане на мрежи от побратимени градове.
- Проекти, целящи повишаването на **обществената сигурност**, могат да бъдат съфинансирани от ЕС. Държавните органи, отговарящи за правоприлагането, борбата с престъпността и закрилата на жертвите и свидетелите могат да получат финансиране от програмата „Предотвратяване и борба с престъпността“. Тази програма се бори именно с тероризма, трафика на хора, правонарушенията срещу деца, незаконния трафик на наркотици и оръжие, корупцията и измамите. Общата сума, която ще бъде усвоена по програмата „Предотвратяване и борба с престъпността“ между 2007 г. и 2013 г. е над 605 млн. евро.

Европейски фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФПГ)

- Държава членка, която е изправена пред внезапни съкращения, предизвикани от променящите се глобални тенденции в търговията, може да потърси подкрепа за подпомагане на съкратени работници при реинтеграцията им на пазара на труда. Максимум 500 млн. евро могат да бъдат предоставени на година.
- Европейският фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФПГ) може да съфинансира дейности като помощ при търсене на работа, персонализирана преквалификация, създаване на бизнес, както и временни надбавки за участващите в дейности, съфинансирани от ЕФПГ, като обучение.
- Моля, отбележете, че тези суми са на разположение за финансиране на мерки за подпомагане на отделни съкратени работници (не предприятия) и се изплаща само на подалите заявления, отговарящи на условията, от националните органи, а не от регионите или местните органи.

КАК ПОМАГАТ ФОНДОВЕТЕ НА ЕС?

Европейският фонд за приспособяване към глобализацията помага на съкратени работници в Австрия

Общо 9,5 млн. евро помогнаха на 430 съкратени работници в Австрия. Те са бивши производители на метал в австрийските региони Steiermark и Niederösterreich и служители на предприятие Austria Technologie & Systemtechnik Aktiengesellschaft, водещ производител на печатни платки. Съкращенията са в резултат от въздействието на финансовата и икономическата криза върху сектора на металопроизводството и от преместването на австрийското производство на печатни платки в Шанхай.

Примери за финансирани проекти или области

Подпомагането на европейските региони и общини за посрещане на предизвикателствата на нарастващите нужди за отопление и охлаждане чрез предоставяне на уеб-базиран инструмент за вземащите решения на местно равнище; опростяване на администрацията и живота на гражданите в регион Ополе (Полша) чрез разработване на нови информационни технологии.

Допълнителна информация

http://ec.europa.eu/regional_policy/projects/stories/details_new.cfm?pay=DE&the=88&sto=1795&lan=7®ion=ALL&obj=ALL&per=2&defL=EN

http://ec.europa.eu/regional_policy/projects/stories/details_new.cfm?pay=PL&the=88&sto=1497&lan=7®ion=ALL&obj=ALL&per=2&defL=EN

Как да кандидатствам?

- Това зависи от **типа на финансирането**:
 - ▶ структурните фондове се ръководят на национално или регионално равнище и, в резултат, формулярите за кандидатстване се подават до и се оценяват от националните или регионални органи;
 - ▶ за безвъзмездните средства от ЕС процедурите за кандидатстване са изложени в поканите за подаване на предложения за конкретните програми, и се кандидатства директно до Европейската комисия или изпълнителната агенция, която ръководи съответната програма.

Къде мога да открия повече информация?

- Интернет страницата на генерална дирекция „Регионална политика“ предоставя информация за дейността на Европейския съюз в подкрепа на регионално развитие:
http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm
- Това включва списък на органите, ръководещи структурните фондове във всеки регион:
http://ec.europa.eu/regional_policy/manage/authority/authority_en.cfm
- Европейски социален фонд:
<http://ec.europa.eu/esf>
- Информация за финансови средства, отпуснати по региони:
http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas2007/fiche_index_en.htm
- За възможности за финансиране по област на политика, посетете Портала за безвъзмездни средства, предоставени от Европейската комисия:
http://ec.europa.eu/contracts_grants/index_en.htm

- Програмите Jessica и JASPERS:
http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/instruments/index_en.cfm
- Комитет на регионите:
<http://www.cor.europa.eu>
- Съвет на европейските общини и региони:
<http://www.ccre.org/>
- Европейски фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФПГ):
<http://ec.europa.eu/egf>
- Програма за подкрепа на политиката в областта на информационните и комуникационните технологии:
http://ec.europa.eu/information_society/activities/ict_psp/index_en.htm

ЗНАЕТЕ ЛИ?

- Движението за побратимяване на градове започва в Европа малко след Втората световна война. Всяка година Европейската комисия присъжда „Златни звезди за побратимяване на градове“ на 10 забележителни проекта, успешно допринесли за европейската интеграция.

Лесен достъп до финансиране от ЕС

Правилата за управление на финансите на ЕС са изложени във Финансовия регламент и правилата за прилагането му, които заедно с правните разпоредби за съответния сектор ръководят всички трансакции на средства на ЕС. В този раздел ще намерите примери за основните практически подбрения, които правят по-лесен достъпа до финансиране от ЕС.

Практическа информация за безвъзмездните средства

- **Облекчени изисквания към документацията** се прилагат за безвъзмездно отпускане на малки суми (по-малки или равни на 25 000 EUR).
- Организациите получатели трябва да финансират частично своите проекти (така нареченото *съфинансиране*). Когато това е оправдано, те могат да предоставят **съвместно финансиране в натура** (например чрез работа, извършена от част от персонала им).
- За да получат значителните плащания в началото на своя проект (така нареченото *предварително финансиране*), организациите получатели, като например НПО, трябва да предоставят **финансови гаранции**, което често представлява значително финансово препятствие. Въпреки това, след оценка на рисковете, изискването за предварително финансиране за безвъзмездни средства под 60 000 EUR, може да бъде отменено.
- За организациите, кандидатстващи за средства на ЕС, се изисква **външен одит** за безвъзмездни средства в размер на 500 000 EUR или повече за отделни проекти, и за безвъзмездни средства в размер на 100 000 EUR или повече за финансиране на оперативни разходи на организациите.
- За да могат кандидатите да бъдат информирани бързо дали кандидатурите им ще бъдат успешни, процедурата по кандидатстване и оценяване може да се раздели на **два отделни етапа**, което позволява да се отхвърлят на доста ранен етап предложения, за които няма вероятност да постигнат успех.
- Прости правила, които определят **покупките, направени от бенефициерите за реализиране на безвъзмездни средства**. За поръчки на стойност под 60 000 EUR правилата, които трябва да се следват от получателя, са ограничени до два основни принципа: принципът на разумното финансово управление и липсата на конфликт на интереси.

Практическа информация за обществените поръчки

- За покупките от Европейската комисия, чиято стойност е под 60 000 EUR, изискването за доказване на финансова възможност може да бъде отменено за договори.
- За поръчки на по-малки стойности, изискването за **доказателство** от продавача, че няма предишни присъди за професионална небрежност, че не е обявяван в несъстоятелност и че всички данъчни и социални осигуровки са надлежно платени, може да се окаже с непропорционално голяма тежест. Съществуват обаче прагове, под които на кандидатите може да бъде разрешено да заменят тези документи с обикновена декларация.
- Подобно опростяване е въведено за обществени поръчки в областта на **външната помощ**, с дори още по-високи прагове (200 000 EUR за услуги, 150 000 EUR за доставки, 5 млн. евро за строителни работи).
- Институции на ЕС ще могат да провеждат процедури по възлагане на обществени поръчки **съвместно** с органите на държава членка, което осигурява повече гъвкавост, за да се използват по-ефективно парите на данъкоплатците.
- Когато е уместно, технически постижимо и рентабилно, поръчките с по-голям финансов ефект ще бъдат предоставяни под формата на **отделни пакети**, за да се повиши ефективността и конкуренцията.
- Сроковете за **изключване** от поръчки на ЕС са ясно определени.

Къде мога да открия повече информация?

- Финансов регламент и правилник за прилагането му:
http://ec.europa.eu/budget/biblio/documents/regulations/regulations_en.cfm#rf_modex

Прозрачност

и контрол

Финансовите правила предоставят мерки за гарантиране на максимална прозрачност и строг контрол на това как се разпределя и усвоява финансирането от ЕС. Този раздел прави кратък преглед на основните стандарти за прозрачност и изисквания към контрола.

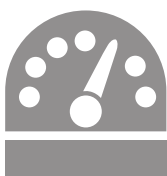
Прозрачност

- **На кого държавите членки предоставят парите от ЕС?** В случая с преките плащания за земеделските стопани и структурните фондове средствата се управляват от националните или регионалните органи. До скоро тези органи решаваха дали да направят обществено достояние имената на получателите от тези фондове. Но **съгласно правилата, влезли в сила през 2007 г., публикуването на имената на получателите на средства от земеделските и структурните фондове е задължително**. Това е важен пробив за превръщане на финансирането от ЕС в напълно прозрачен процес, тъй като тези фондове съставляват три четвърти от разходите на ЕС.
- Публикуването на имената на получателите стана задължително за структурните фондове съгласно бюджета за 2007 г. Това означава, че имената на получателите се публикуват от 2008 г. нататък. За получателите на средства от земеделските фондове, това правило се прилага от бюджета за 2008 г., така че те се публикуват от 2009 г. насам.
- **Кой получава пари от Европейската комисия?** До 30 юни всяка година отделите на Европейската комисия публикуват на интернет страницата Еуропа списъци на безвъзмездните средства, предоставени през предходната година, с изключение на тези, предоставени като стипендии за обучение на физически лица. Освен това Европейската комисия съставя подробен годишен отчет за усвояването на безвъзмездните средства, предназначен за членовете на Европейския парламент и Съвета на министрите.

- **Прозрачни процедури за всички:** независимо дали кандидатствате за безвъзмездно финансиране пряко пред Европейската комисия или чрез национални програми, съфинансирани от ЕС, или участвате в търг за доставка на стоки или услуги на институция на ЕС, вие ще се възползвате от принципите на прозрачност и равноправно отношение, изложени във Финансовия регламент и правилника за прилагането му.
- Прозрачни процедури означава също така **равен достъп до информация**. Покани за представяне на предложения се публикуват на уебсайтовете на Европейската комисия; същите принципи важат за средствата на ЕС, управлявани на национално или регионално равнище: правилата относно изискванията за информацията и публичността са изготвени от Европейската комисия и се прилагат последователно навсякъде в ЕС. Процедурите за възлагане на обществени поръчки от Европейската комисия могат да бъдат намерени на интернет страниците Europa на различните генерални дирекции на Европейската комисия и в притурката към *Официален вестник на Европейския съюз*, чийто електронен онлайн формат представлява базата данни TED.

Отчетност

и контрол

- 27-те комисари на Европейската комисия носят крайната **политическа отговорност** за да се гарантира, че средствата на ЕС се усвояват правилно. Всяка година те приемат годишните счетоводни отчети на ЕС, включително данните за всички средства, усвоени през годината, които след това подлежат на освобождаване от отговорност от Европейския парламент.
- Всеки ръководител на дирекция на Комисията (т.е. всеки генерален директор) изготвя **Годишен доклад за дейността**. Тези доклади съдържат анализ на системите за вътрешен контрол и финансово управление, създадени от всяка дирекция, за да се гарантира правилното управление на средствата на ЕС. Те са обективен източник на информация: директорите са задължени да впишат резерви в областите, в които одитите са показали потенциални проблеми.
- По-голямата част от финансирането от ЕС се ръководи на **национално равнище**, което означава, че националните правителства трябва да поемат своя дял от отговорността за това как се усвояват тези пари. Националните правителства са поели задължението да създадат ефективни и ефикасни системи за вътрешен контрол и да извършват необходимите проверки относно средствата на ЕС, които управляват. Всяка държава членка е задължена да предоставя годишно обобщение на одитите, направени за тези средства.
- От 2009 г. Европейската комисия разполага с по-добър инструмент за предотвратяване на измами и корупция: **централна база данни, съдържаща организации, изключени от финансиране от ЕС**. Тази база данни (налична за безвъзмездните средства от ЕС и обществените поръчки) съдържа цялата информация от значение за физически и юридически лица, осъдени за измама, корупция, участие в престъпни организации или всякакви други противозаконни дейности, които вредят на финансовите интереси на ЕС в държавите членки, трети държави и международни организации, участващи в изпълнението на програмите на ЕС.
- От 2005 г. насам отчетността на ЕС се основава на стандартите на така нареченото „**осчетоводяване на основа на начисляване**“. Това е модерна и прозрачна счетоводна система, която много малко национални правителства прилагат. Тази система отразява някои от модерните счетоводни стандарти, използвани от частния сектор.

Къде мога да открия повече информация?

- Финансов регламент и правилник за прилагането му:
http://ec.europa.eu/budget/biblio/documents/regulations/regulations_en.cfm
- Списък на получателите на безвъзмездни средства от ЕС:
http://ec.europa.eu/grants/beneficiaries_en.htm
- Списък на получателите на поръчки от ЕС:
http://ec.europa.eu/public_contracts/beneficiaries_en.htm
- База данни TED:
<http://ted.europa.eu>
- Уебсайт Януш Левандовски:
http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/lewandowski/index_en.htm
- Бюджет на ЕС:
http://ec.europa.eu/budget/index_en.cfm
- Инициатива за прозрачност:
http://ec.europa.eu/transparency/index_en.htm
- Ръководство относно „Модернизиране на счетоводните отчети на ЕС“:
http://ec.europa.eu/budget/biblio/publications/publications_en.cfm#modern_acc

Налични суми за 2007—2013 г.

Програми, свързани с финансовата рамка за 2007—2013 г.: (както са посочени в правните основания)

Заглавие	Период	Общ размер по текущи цени (млн. евро)
ФУНКЦИЯ 1А — КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ ЗА РАСТЕЖ И ЗАЕТОСТ		
Седма рамкова програма за научни изследвания	(2007–2013)	50 521,00
Трансевропейски мрежи (TEN) Транспорт	(2007–2013)	8 013,00
Трансевропейски мрежи (TEN) Енергия	(2007–2013)	155,00
Еgnos и „Галилео“ (сателитна радионавигация)	(2007–2013)	3 005,00
„Марко Поло II“ (подобряване на екологичните постижения в системата на товарния транспорт)	(2007–2013)	450,00
Обучение през целия живот	(2007–2013)	6 970,00
Рамкова програма „Конкурентоспособност и иновации“	(2007–2013)	3 621,30
„Прогрес“ (Програма за трудова заетост и социална солидарност)	(2007–2013)	683,25
„Митници 2008—2013“ (стимулиране на законната търговия, предотвратяване на нелоялна и незаконна търговия)	(2008–2013)	323,80
„Фискалис 2008—2013“ (Сътрудничество между данъчните органи; борба с данъчните измами)	(2008–2013)	156,90
„Херкулес II“ (защита на финансовите интереси на ЕС*)	(2007–2013)	98,52
Извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения: А) Игналина; Б) Бохунице; В) Козлодуй.	(2007–2013)	1 560,00
„Перикъл“ (защита на еврото от фалшифициране)	(2007–2013)	7,00
Мерки против замърсяване	(2007–2013)	154,00
„Еразмус Мундус II“	(2009–2013)	493,69
ФУНКЦИЯ 1Б — СБЛИЖАВАНЕ ЗА РАСТЕЖ И ЗАЕТОСТ		
Общо структурни фондове, включително:		278 454,09
Европейски фонд за регионално развитие (индикативен)		201 633,15
Европейски социален фонд (индикативен)		76 820,94
Общо Кохезионен фонд		69 963,12
ФУНКЦИЯ 2 — ОПАЗВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРИРОДНИТЕ РЕСУРСИ		
Пазарни разходи и преки помощи (индикативен) (*)	(2007–2013)	299 958,72
Развитие на селските райони	(2007–2013)	96 443,83
Обща политика в областта на рибарството и морското право	(2007–2013)	1 992,42
Европейски фонд за рибарство	(2007–2013)	4 339,52
„LIFE+“ (финансов инструмент за околната среда)	(2007–2013)	2 143,41

Заглавие	Период	Общ размер по текущи цени (млн. евро)
ФУНКЦИЯ ЗА — СВОБОДА, СИГУРНОСТ И ПРАВОСЪДИЕ		
Европейски фонд за интеграция на граждани на трети страни.	(2007–2013)	825,00
Основни права и гражданство	(2007–2013)	96,50
Наказателно правосъдие	(2007–2013)	199,00
Предотвратяване, готовност и управление на последиците от тероризма	(2007–2013)	139,40
Предотвратяване и борба с престъпността	(2007–2013)	605,60
Европейски бежански фонд (подпомагане на усилията на ЕС при приемане на бежанци; общи процедури за осигуряване на убежище)	(2008–2013)	628,00
Европейски фонд за връщане (връщане на граждани на трети държави, незаконно пребиваващи в ЕС)	(2008–2013)	676,00
Фонд за външните граници	(2007–2013)	1 820,00
„Дафне“ (борба с насилието)	(2007–2013)	116,85
Гражданско правосъдие	(2007–2013)	109,30
Превантивно-информационна дейност в борбата с наркотиците	(2007–2013)	21,40
ФУНКЦИЯ ЗБ — ГРАЖДАНСТВО		
Финансов инструмент за гражданска защита	(2007–2013)	133,80
Обществено здравеопазване	(2007–2013)	321,50
Защита на потребителите	(2007–2013)	200,90
„Култура 2007“	(2007–2013)	400,00
Младежта в действие	(2007–2013)	885,00
„Медия 2007“ (подкрепа за европейския аудиовизуален сектор)	(2007–2013)	754,95
„Европа за гражданите“	(2007–2013)	215,00
ФУНКЦИЯ 4 – ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ КАТО ГЛОБАЛЕН ПАРТНЬОР		
Предприсъединителен инструмент	(2007–2013)	11 468,00
Инструмент за сътрудничество в областта на ядрената безопасност	(2007–2013)	524,00
Макрофинансова подкрепа	(2007–2013)	753,00
ОВППС (Обща външна политика и политика на сигурност)	(2007–2013)	1 980,00
Гаранционен фонд за външни дейности	(2007–2013)	1 400,00
Инструмент за сътрудничество с индустриализирани и други страни и територии с високи доходи (ICI и ICI+)	(2007–2013)	296,00

Заглавие	Период	Общ размер по текущи цени (млн. евро)
Финансов инструмент за гражданска защита	(2007–2013)	56,00
Инструмент за европейско съседство и партньорство (ИЕСП)	(2007–2013)	11 181,00
Инструмент за сътрудничество за развитие (ИСП)	(2007–2013)	16 897,00
Европейска инициатива за демокрация и права на човека (ЕИДПЧ)	(2007–2013)	1 104,00
Инструмент за стабилност	(2007–2013)	2 062,00
Хуманитарна помощ	(2007–2013)	5 614,00
Резерв за спешна помощ (**)		1 744,00
Други инструменти		
Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (финансова помощ в случай на мащабно бедствие в държава членка или страна кандидат) (***)		до 1 000,00 годишно
Европейски фонд за приспособяване към глобализацията		до 500,00 годишно

(*) След прехвърляне към Развитие на селските райони.

(**) Не е включено в тавана на функция 4.

(***) Над тавана, определен във финансовата рамка.

Списъкът на програмите не е изчерпателен.

Данните се базират на референтни стойности в правните основания. Когато е необходимо, сумите могат да бъдат променени въз основа на общо решение от страна на институциите.

A series of horizontal lines for writing, consisting of a solid top line followed by 24 evenly spaced, lighter lines.

A series of horizontal lines for writing, consisting of a solid top line followed by 24 evenly spaced, lighter lines.

Европейска комисия

Справочник за начинаещи относно финансирането от ЕС

Преглед на финансовите правила и възможностите за финансиране за периода 2007—2013 г.

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз

2012 г. — 36 стр. — 21×29,7 см

ISBN 978-92-79-21606-0

doi:10.2761/8099

КАК ДА СЕ СДОБИЕМ С ПУБЛИКАЦИИТЕ НА ЕС?

Безплатни публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- от представителствата или делегациите на Европейския съюз. Можете да получите координатите им, като посетите следния адрес: <http://ec.europa.eu> или като изпратите факс на следния номер: +352 2929-42758.

Платени публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Платени абонаменти (например годишните издания на сериите на Официален вестник на Европейския съюз, Сборника съдебна практика на Съда на Европейския съюз):

- чрез някой от търговските представители на Службата за публикации на Европейския съюз (http://publications.europa.eu/others/agents/index_bg.htm).

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ФИНАНСИРАНЕ ОТ ЕС:**Бюджет на ЕС**

<http://ec.europa.eu/budget/>

Комисар Януш Левандовски

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/lewandowski/index_en.htm

Генерална дирекция „Бюджет“

http://ec.europa.eu/dgs/budget/index_en.htm

Отзиви за тази публикация:

budget@ec.europa.eu

Служба за публикации

ISBN 978-92-79-21606-0

9 789279 216060

doi:10.2761/8099